
«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

**Միջանկյալ ֆինանսական
հաշվետվություններ**

**2018թ. հունիսի 30-ին
ավարտված վեց ամիսների համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն	9
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

*Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար*

	Ծնթց.	Ապրիլի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Ապրիլի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ	4	1,591,699	3,101,272	1,295,860	2,492,469
Տոկոսային ծախս	4	(1,036,105)	(2,048,664)	(785,912)	(1,521,299)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	4	555,594	1,052,608	509,948	971,170
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ		25,953	51,182	24,864	46,321
Միջնորդավճարների գծով ծախս		(16,394)	(31,431)	(15,796)	(26,644)
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ		9,559	19,751	9,068	19,677
Զուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից		19,802	13,403	4,246	12,401
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներից		282,510	283,497	157,577	261,326
Զուտ այլ գործառնական ծախսեր		(21,858)	(44,216)	(18,587)	(48,515)
Գործառնական եկամուտ		845,607	1,325,043	662,252	1,216,059
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	5	(111,979)	(112,200)	(14,294)	(83,425)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(153,733)	(315,039)	(165,227)	(287,030)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	6	(127,979)	(229,680)	(134,443)	(222,729)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		451,916	668,124	348,288	622,875
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում		29,111	61,158	-	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		481,027	729,282	348,288	622,875
Այլ համապարփակ եկամուտ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի					
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստ					
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(177,255)	144,545	301,530	419,768
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(231,772)	(232,850)	(130,886)	(214,462)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի		(409,027)	(88,305)	170,644	205,306
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ		72,000	640,977	518,932	828,181

6-ից 70-րդ էջերում ներկայացված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2018թ. հուլիսի 14-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Ստեփանյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Անի Սարգսյան
Ֆինանսների և վարչարարության
վարչության պետ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	8,248,046	7,408,502
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	9	27,123,574	26,078,994
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10	7,744,471	10,049,975
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	11	10,903,046	11,291,962
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	12	34,767,299	28,540,823
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	13	925,824	952,209
Այլ ակտիվներ	14	1,231,874	797,374
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		29,712	-
Ընդամենը ակտիվներ		90,973,846	85,119,839
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	15	1,276,051	703,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	16	50,280,451	45,269,985
Այլ ներգրավված միջոցներ	17	4,483,746	4,857,638
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	18	10,360,492	10,554,309
Այլ պարտավորություններ		189,615	195,391
Ընդամենը պարտավորություններ		66,590,355	61,581,225
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	19	23,825,100	23,825,100
Էմիսիոն եկամուտ		257,149	257,149
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստ		1,413,346	1,491,396
Կուտակված վնաս		(1,112,104)	(2,035,031)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		24,383,491	23,538,614
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		90,973,846	85,119,839

«Բիրյու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջամակրայա հաշվետվություն
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար

	Հունվարի 1, 2018թ.	Հունվարի 1, 2017թ.
Ծնթգ.	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ		
Ստացված տոկոսներ	3,089,168	2,518,054
Վճարված տոկոսներ	(1,592,961)	(1,021,514)
Ստացված միջնորդավճարներ	51,233	46,172
Վճարված միջնորդավճարներ	(31,434)	(26,659)
Չուտ մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներից	283,498	261,324
Չուտ մուտքեր արտարժույթային գործառնություններից	27,333	24,460
Վճարված հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)	(4,745)	(9,488)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(269,375)	(233,019)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(193,778)	(178,405)
Այլ վճարումներ	(32,644)	(28,677)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	(1,277,593)	(2,399,278)
Հակադարձ հետզմանն պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,316,000	(53,760)
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	364,754	(8,438,925)
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	(6,341,941)	(5,647,557)
Այլ ակտիվներ	(433,772)	35,500
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)		
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	557,871	27,167
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,723,949	5,339,499
Այլ ներգրավված միջոցների մարումներ	(356,544)	(135,629)
Այլ պարտավորություններ	(2,307)	1,246
Գործառնական գործունեությունից ստացված / (գործունեությանը օգտագործված) դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	876,712	(9,919,489)
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումներ	(9,699)	(11,645)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր	(9,699)	(11,645)
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՄՏԱՑՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ		
Փոխարկելի վարկ կապակցված կազմակերպությունից	-	3,020,578
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	-	3,020,578
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ / (նվազում) / Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	867,013	(6,910,556)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	(27,547)	6,330
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջում	7,408,502	14,089,137
8	8,247,968	7,184,911

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,825,100	257,149	853,545	(3,058,187)	21,877,607
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	622,875	622,875
Այլ համապարփակ եկամուտ					
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի Շահույթ կամ վնաս փոխանցված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	419,768	-	419,768
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	(214,462)	-	(214,462)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	205,306	-	205,306
Մնացորդը 2017թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ	23,825,100	257,149	1,058,851	(2,435,312)	22,705,788
Մնացորդը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,825,100	257,149	1,491,396	(2,035,031)	23,538,614
ՖՀՄՄ 9 անցման ազդեցություն 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ			10,255	193,645	203,900
Ընդամենը վերահաշվարկված համապարփակ եկամուտ 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,825,100	257,149	1,501,651	(1,841,386)	23,742,514
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	729,282	729,282
Այլ համապարփակ եկամուտ					
<i>Հողվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի Շահույթ կամ վնաս փոխանցված Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	144,545	-	144,545
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	-	-	(232,850)	-	(232,850)
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	(88,305)	-	(88,305)
Մնացորդը 2018թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ	23,825,100	257,149	1,413,346	(1,112,104)	24,383,491

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է 2007թ-ին՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Ամիրյան փ. 18/3: Բանկն ունի երկու մասնաճյուղ:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

(բ) Բաժնետերեր

2007թ. օգոստոսին «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը ձեռք բերեց ««ԻԹԲ» Միջազգային Առևտրային Բանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը, և Բանկը վերանվանվեց «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի:

2008թ. ընթացքում Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկը և Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Չարգացման Հիմնադրամը ձեռք բերեցին «Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ի սովորական բաժնետոմսերի համապատասխանաբար 25%-ը և 10%-ը: 2016թ. հունիսին Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկը և Նավթ Արտահանող Երկրների Կազմակերպության Միջազգային Չարգացման Հիմնադրամը վաճառեցին իրենց բաժնետոմսերը «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ին, որի արդյունքում 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը դարձավ Բանկի 100% բաժնետերը:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(գ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակվում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են ղեկավարության գնահատականը Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի գծով ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ էական անորոշ գնահատումների և կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում՝

- վարկերի արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 12,
- ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – ծանոթագրություն 25,
- կապակցված կողմից ստացված փոխառությունների և մայր կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառությունների ֆորվարդների և օպցիոնների իրական արժեք – ծանոթագրություններ 17 և 18:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված արտարժութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստավորման նպատակով դեպոզիտացված միջոցները չեն համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ այդ միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ երեք դասերից մեկում

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ,
- շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը չափման դասերից որևէ մեկին կախված է ինչպես այդ ֆինանսական ակտիվի կառավարման համար կիրառվող բիզնես մոդելից, այնպես էլ՝ տվյալ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրերից:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, երբ՝

- տվյալ ակտիվը կառավարվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվները համապատասխան պայմանագրերով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը հավաքագրելու համար (բիզնես մոդել «պահել հավաքագրման համար») և
- տվյալ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթների համաձայն՝ որոշակի ամսաթվերին առաջանում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ (միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումների չափանիշ)։

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով միայն այն դեպքում, երբ.

- տվյալ ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հավաքագրելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով, և
- տվյալ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույթները համապատասխանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումների չափանիշին:

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտներն ու վնասները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում, բացառությամբ ներքոնշյալների, որոնք ճանաչվում են շահույթ վնասում, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- արդյունավետ տոկոսի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը,
- ակնկալվող վարկային կորուստներն ու հակադարձումները և
- արտարժույթի փոխանակումից օգուտներն ու վնասները

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչման պահին նախկինում այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված օգուտ / վնասները կապիտալից փոխանցվում են շահույթ/ վնաս:

Բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումները չեն համապատասխանում միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումների չափանիշին, այդ իսկ պատճառով չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այնուամենայնիվ, առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում կատարվող ներդրման սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել այդ ներդրման իրական արժեքի փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Նման որոշումը կարող կայացվել առանձին հիմունքով յուրաքանչյուր գործիքի համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով գործիքներ:

Բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկերը դասակարգվում են ամորտիզացված արժեքով չափվող, քանի որ բավարարում են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարումների չափանիշին և կառավարվում են համապատասխան բիզնես մոդելի («պահել հավաքագրման համար») շրջանակում:

Պարտքային ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, քանի որ վերջիններիս կառավարման բիզնես մոդելը նախատեսում է թե պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում, և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառք:

Բաժնային գործիքներում ներդրումները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող:

(ii) Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները չափվում են

- ամորտիզացված արժեքով,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող (ԻԱԱՀ չափվող),
- իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող (ԻԱՇՎ չափվող):

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

(iv) Արդյունավետ տոկոսադրույք

Բանկի շահույթ կամ վնասում տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն տոկոսադրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ժամկետի ընթացքում ակնկալվող ապագա դրամական մուտքերը կամ ելքերը ճշգրտորեն զեղջում է մինչև

- Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կամ
- Ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս բանկը հաշվի է առնում ֆինանսական գործիքի պայմանագրային բոլոր պայմանները, առանց ակնկալվող վարկային կորուստները հաշվի առնելու: Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք հաշվի առնելով ապագա դրամական հոսքերը ներառյալ ակնկալվող վարկային կորուստները: Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր այն վճարները, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում: Գործարքի հետ կապված ծախսումները այն լրացուցիչ ծախսումներն են, որոնք

ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

(v) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և ֆինանսական ակտիվների դեպքում ակնկալվող վարկային կորուստի պահուստը (ԱՎԿ) հանած (կամ արժեզրկումից կորուստը 2018 թ. Հունվարի 1-ից առաջ):

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը այդ ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է առանց ԱՎԿ պահուստը հաշվի առնելու :

(vi) Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի կամ ծախսի հաշվարկման համար կիրառվում է արդյունավետ տոկոսը ակտիվի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) համախառն հաշվեկշռային արժեքի, կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Հետագայում երբ ֆինանսական ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին կատարվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Ակտիվի վարկային ռիսկի բարելավման դեպքում տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի վերականգնվում համախառն հիմունքով հաշվարկին:

(vii) Ներկայացում

Բանկի շահույթ կամ վնասի և այլ համապարփակ եկամտի հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային եկամուտը և ծախսը ներառում են

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսը՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պարտաքային ֆինանսական գործիքների տոկոսը հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

(viii) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվելու ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվելու պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիս բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնալին տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոփոխություններն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

(ix) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի այն մասնաբաժինը, որը առաջացել կամ պահպանվել է Բանկի կողմից ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են կամ չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած օգուտում կամ վնասում:

(x) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեյո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեյո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետզնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(xi) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսաներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումը կատարվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

(xii) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Բանկն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

(xiii) Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Բանկը ճանաչում է ԱՎԿ պահուստ հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար, որոնք չեն հանդիսանում իրական արժեքով չափվող՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- տրամադրված ֆինանսական երաշխիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ

Կապիտալի գործիքների համար ԱՎԿ պահուստ չի ճանաչվում:

ԱՎԿ պահուստները հաշվարկվում են ֆինանսական ակտիվների ամբողջ ժամկետի կտրվածքով, բացառությամբ ներքոնշյալ դեպքերի, երբ պահուստը հաշվարկվում է 12-ամսյա ժամանակահատվածի կտրվածքով.

- Հաշվետու օրվա դրությամբ ցածր վարկային ռիսկ ունեցող պարտքային գործիքներ,
- Այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ լիզինգի գծով ստացվելիք գումարների), որոնց վարկային ռիսկը էական փոփոխության չի ենթարկվել սկզբնական ճանաչման պահից հետո:

(xiv) ԱՎԿ ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

ԱՎԿ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ ներկայացվում են հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ. ԱՎԿ հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից;
- վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխիքներ. հիմնականում որպես պահուստ;
- երբ ֆինանսական գործիքը պարունակում է և օգտագործված, և չօգտագործված մաս, և բանկը չի կարող տարանջատել վարկային պարտավորվածության գծով հաշվարկված ԱՎԿ գումարը օգտագործված մասի ԱՎԿ գումարից, ապա ներկայացվում է ԱՎԿ ընդհանուր պահուստ երկու բաղադրիչների համար, որը հանվում է ակտիվի օգտագործված մասի համախառն հաշվեկշռային գումարից: Եթե ԱՎԿ ընդհանուր գումարը գերազանցում է օգտագործված մասի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ապա գերազանցող մասի չափով ճանաչվում է պահուստ:
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պարտաքային ֆինանսական գործիքներ. ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ԱՎԿ պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը դրանց իրական արժեքն է: ԱՎԿ գումարը ճանաչվում և բացահայտվում է վերագնահատման պահուստում:

(xv) Դուրսգրումներ

Վարկերն ու պարտքային գործիքները դուրս են գրվում, երբ դրանց գծով մարումը իրատեսական չէ:

(xvi) Վերանայված ակտիվներ

Հնարավորության դեպքում Բանկը փորձում է վերանայել վարկի պայմանները՝ նախընտրելով դա գրավի բռնագանձմանը: Սա կարող է ներառել մարումների ժամկետի երկարաձգումը և նոր պայմանների համաձայնեցումը:

Պայմանների այդպիսի վերանայումը հաշվառվում է հետևյալ կերպ.

- Եթե վարկի արժույթը փոխվել է, ապա հին վարկն ապաճանաչվում է և նոր վարկ է ճանաչվում:
- Եթե վարկի պայմանների վերանայումը պայմանավորված չէ վարկառուի ֆինանսական դժվարություններով, Բանկը կիրառում է նույն մոտեցումը, որն օգտագործում է վարկային պորտֆելի համար:
- Եթե վարկի պայմանների վերանայումը պայմանավորված է վարկառուի ֆինանսական դժվարություններով, և վարկն արժեզրկվում է պայմանների վերանայումից հետո, ապա Բանկը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված նոր դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի և նախքան պայմանների վերանայումը հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերությունը ճանաչում է տվյալ ժամանակաշրջանի արժեզրկման գծով պահուստում: Եթե վարկը չի արժեզրկվում պայմանների վերանայումից հետո, ապա Բանկը վերահաշվարկում է արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պայմանների վերանայումից հետք վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերահսկում է վերանայված պայմաններով վարկերը՝ հավաստիանալու համար, որ բոլոր չափանիշներն պահպանված են, և որ ապագա

վճարումները, ամենայն հավանականությամբ, կիրականացվեն: Վարկերը շարունակում են լինել անհատական կամ հավաքական արժեզրկման գնահատման առարկա՝ կիրառելով վարկի սկզբնական կամ ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքը:

(դ) Հիմնական միջոցներ

(i) Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման պատրաստ լինելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	50 տարի
– համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	1-5 տարի
– գույք	5-10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	5 տարի

Վարձակալված միջոցների բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(ե) Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռք բերված համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաները կապիտալացվում են առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսերի հիման վրա:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(ե) Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է բռնագանձված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի մարման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Բռնագանձված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը: Սկզբնական ճանաչման պահին բռնագանձված ակտիվները չափվում են չաշխատող վարկի հաշվեկշռային արժեքով՝ ներառյալ գրավի բռնագանձման հետ կապված ծախսումները: Իրական արժեքի և վաճառքի

կազմակերպման ծախսերի տարբերությունը հանդիսանում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած վաճառքի հարակից ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները վերանայվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են այդ դասի չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Բռնագանձված ակտիվները ներառվում են այլ ակտիվներում:

Բռնագանձված ակտիվների օտարումից ստացվող օգուտը և վնասը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(գ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ե) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, կիրառելիության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ը) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխավորությունները:

Ֆինանսական երաշխավորություններն ու իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխավորության գծով կորուստների պահուստը:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

(թ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ հարկումից հետո:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող ցանկացած գումար ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ժ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Բանկն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը զանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Բանկը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել զուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

(ի) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, միջնորդավճարների գծով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով կատարած վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(լ) Վարձակալություն

(i) Գործառնական վարձակալություն՝ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Ակտիվի վարձակալությունը, որի դեպքում սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

(խ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև ներկայացվող նոր ստանդարտները, այդ ստանդարտների փոփոխությունները և մեկնաբանությունները չէին գործում են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Բանկը մտադիր է կիրառել նշված ստանդարտները և փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

Ստորև ներկայացված փոփոխված ստանդարտները և դրանց մեկնաբանություններն ըստ ակնկալիքների էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *ՖՀՄՄ-ների տարեկան կատարելագործումներ, 2014-2016թթ. ժամանակաշրջան – ՖՀՄՄ 1-ի և ՀՀՄՄ 28-ի փոփոխություններ*
- *ՖՀՄՄ 16 «Վարձակալություն»*
- *ՖՀՄՄ 15 «Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով»*
- *Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՄ 2-ի փոփոխություններ)*
- *Ներդրումային գույքի փոխանցում (ՀՀՄՄ 40-ի փոփոխություններ)*
- *Ակտիվների վաճառք կամ ներդրում ներդրողի և նրա կապակցված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև գործարքում (ՖՀՄՄ 10-ի և ՀՀՄՄ 28-ի փոփոխություններ)*
- *ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 22 «Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարային հատուցումներ»*
- *ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 23 «Շահութահարկի հաշվառման հետ կապված անորոշություն»*

(ծ) Հաշվապահական քաղաքականության փոփոխություն

Բանկը ընդունել է ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» նոր ստանդարտը, որը կիրառելի է 2018թ. Հունվարի 1-ից: ՖՀՄՍ 9 նախատեսում է հիմնավոր փոփոխություններ ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ: Ծանաչումը և չափումը» ստանդարտի համեմատ:

ՖՀՄՍ 9 անցման արդյունքում բանկի հաշվապահական քաղաքականության հիմնական փոփոխությունները ներկայացված են ստորև:

ՖՀՄՍ 9 նախատեսում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգման հիմնական երեք խմբեր. ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ, շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ: Նոր ստանդարտում հանվել են ՀՀՄՍ 39-ի մինչև մարման ժամկետը պահվող, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր և վաճառքի համար մատչելի դասակարգումները:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը ՖՀՄՍ 9-ում հիմնականում նույնն է ինչ ՀՀՄՍ 39-ում:

ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն կրած վարկային կորուստների մոդելը ըստ ՖՀՄՍ 9-ի վերանայվել է ակնկալվող վարկային կորուստների մոդելի: Այսինքն նոր ստանդարտի համաձայն վարկային կորուստները ճանաչվում են ավելի վաղ, քան նախկինում:

ՖՀՄՍ 9 անցման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխության արդյունքները ճանաչվել են հետադարձ, բացառությամբ հետևյալի.

Համեմատական ժամանակաշրջանները չեն վերանայվել: ՖՀՄՍ 9 անցման արդյունքում ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային գումարների փոփոխությունները ճանաչվել են նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված օգուտ/ վնասներում և պահուստներում: Համապատասխանաբար 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված 6 ամիսների համար և 2017թ. դեկտեմբերի դրությամբ ներկայացված տեղեկատվությունը համադրելի չէ 2018թ. հունիսի 30-ի և համապատասխան 6 ամիսների տեղեկատվության հետ:

ՖՀՄՍ 9-ի անցման մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև:

ա. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգում ՖՀՄՍ 9 սկզբնական կիրառման պահին

Ստորև ներկայացվում են 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դասակարգման նախկին կատեգորիաները ՀՀՄՍ39-ի համաձայն և նոր դասակարգումը ՖՀՄՍ9-ի համաձայն.

Ֆինանսական ակտիվներ 01 հունվար 2018թ. դրությամբ	Նախկին դասակարգում ըստ ՀՀՄՍ 39	Նոր դասակարգում ըստ ՖՀՄՍ 9	Հաշվեկշռային ն արժեք ըստ ՀՀՄՍ 39	հազ.դրամ Նոր Հաշվեկշռային արժեք ըստ ՖՀՄՍ 9
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Ամորտիզացվող արժեքով չափվող	7,408,502	7,408,399
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ	Վաճառքի համար մատչելի	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	26,065,834	26,053,015

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կապիտալի գործիքներ	Վաճառքի համար մատչելի	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	13,160	13,160
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	10,049,975	10,049,975
Բանկերին տրված անորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	11,291,962	11,291,747
Հաճախորդներին տրված անորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	28,540,823	28,798,526
Ընամենը ֆինանսական ակտիվներ			83,370,256	83,614,822
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	703,902	703,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	45,269,985	45,269,985
Այլ ներգրավված միջոցներ	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	4,857,638	4,857,638
Ստորադաս փոխառություն	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	Անորտիզացվող արժեքով չափվող	10,554,309	10,554,309
Ընամենը ֆինանսական պարտավորություններ			61,385,834	61,385,834

բ. ՀՀՄՍ 39-ով ներկայացված հաշվեկշռային արժեքների և ՖՀՄՍ 9 –ով վերաներկայացված հաշվեկշռային արժեքների համադրում 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ

Ստորև ներկայացվում է ՀՀՄՍ 39 և ՖՀՄՍ 9 համաձայն հաշվարկված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքների համադրումը ՖՀՄՍ 9 անցման պահին 2018թ. հունվարի 1- դրությամբ

		հազ. դրամ	
	Հաշվեկշռա-յին արժեք ըստ ՀՀՄՍ 39 31 դեկտեմբեր 2017	Վերադասա-կարգում	Հաշվեկշռա- յին արժեք ըստ ՖՀՄՍ 9 30 հունիս 2018
Ֆինանսական ակտիվներ 01 հունվար 2018թ.			
Անորտիզացված արժեքով չափվող			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			
<i>Սկզբնական մնացորդ</i>	7,408,502		
<i>Վերաչափում</i>		(103)	
<i>Վերջնական մնացորդ</i>			7,408,399
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք			

«Բիրթու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

գումարներ				
Սկզբնական մնացորդ	10,049,975			
Վերաչափում			-	
Վերջնական մնացորդ				10,049,975
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Սկզբնական մնացորդ	11,291,962			
Վերաչափում		(215)		
Վերջնական մնացորդ				11,291,747
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Սկզբնական մնացորդ	28,540,823			
Վերաչափում		257,703		
Վերջնական մնացորդ				28,798,526
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող	57,291,262	-	247,385	57,548,647
Վաճառքի համար մատչելի Ներդրումներ արժեթղթերում				
Սկզբնական մնացորդ	26,078,994			
Վերաչափում		(26,078,994)		
Վերջնական մնացորդ				-
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի	26,078,994	(26,078,994)	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ				
Ներդրումներ արժեթղթերում:				
Սկզբնական մնացորդ	-			
Վաճառքի համար մատչելի դասից		26,065,834		
Վերջնական մնացորդ				26,065,834
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կապիտալի գործիքներ				
Ներդրումներ արժեթղթերում:				
Սկզբնական մնացորդ	13,160			
Վաճառքի համար մատչելի դասից		13,160		
Վերջնական մնացորդ				13,160
Ընդամենը Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	26,078,994	-	26,078,994
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	83,370,256	-	257,385	83,627,641

ՖՀՄՍ 9 անցման արդյունքում ֆինանսական պարտավորությունների վերդասակարգման և վերաչափման փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

զ. ՖՀՄՍ 9 անցման ազդեցությունը կուտակված շահույթ /վնասի և իրական արժեքի պահուստի վրա

Ստորև ներկայացվում է ՖՀՄՍ 9 անցման ազդեցությունը կուտակված շահույթ/ վնասի և պահուստների վրա: Փոփոխությունը վերաբերում է իրական արժեքի պահուստին և կուտակված օգուտ/ վնասին: Կապիտալի մյուս տարրերի վրա ազդեցությունը բացակայում է.

	հազ.դրամ
	ՖՀՄՍ 9 անցման ազդեցությունը 2018թ. հունվարի 1
Իրական արժեքի պահուստ – Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվներ (31 դեկտեմբեր 2017 – Իրական արժեքի պահուստ – Վաճառքի համար մատչելի)	
Մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 (31 Դեկտեմբեր 2017)	1,491,396
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների ԱՎԿ ճանաչում ըստ ՖՀՄՍ 9	10,255
Մնացորդ ըստ ՖՀՄՍ 9 (1 հունվար 2018)	1,501,651
Կուտակված շահույթ/ վնաս	
Մնացորդ ըստ ՀՀՄՍ 39 (31 Դեկտեմբեր 2017)	(2,035,031)
ԱՎԿ ճանաչում ըստ ՖՀՄՍ 9 (այդ թվում լիզինգի գծով ստացվելիք գումարների, վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխիքների գծով)	193,644
Մնացորդ ըստ ՖՀՄՍ 9 (1 հունվար 2018)	(1,841,387)

դ. Արժեզրկումից կորուստներ և պահուստներ

Ստորև ներկայացվում է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների ըստ ՀՀՄՍ 39-ի և վարկային պարտավորվածությունների ու ֆինանսական երաշխիքների ըստ ՀՀՄՍ37-ի հաշվարկված արժեզրկման պահուստի գումարների և 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՖՀՄՍ 9 համաձայն հաշվարկված ակնկալվող վարկային կորուստների միջև համադրումը:

Ֆինանսական ակտիվները ադյուսակում ներկայացված են ըստ իրենց ճանաչման դասերի ՀՀՄՍ39-ի և ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն և առանձին ներկայացվում է չափման դասի փոփոխության ազդեցությունը վարկային կորստի վրա սկզբնական կիրառման պահին 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

	հազ.դրամ			
	31 Դեկտեմբեր 2017 (ՀՀՄՍ 39/ՀՀՄՍ 37)	Վերադասա- կարգում	Վերաչափում	1 հունվար 2018 (ՖՀՄՍ 9)
Վարկեր, դեբիտորական պարտքեր և ՍՄԺՊ արժեթղթեր ըստ ՀՀՄՍ 39 / Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ ըստ ՖՀՄՍ 9 (դրամական միջոցներ, վարկեր բանկերին և հաճախորդներին)	4,366,887	-	26,899	4,393,469
Ընդամենն ամորտիզացված արժեքով չափվող	4,366,887	-	26,899	4,393,469
Վաչառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր ըստ	-		12,819	12,819

«Բիրոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՀՀՄՍ 39 դասակարգված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ըստ ՖՀՄՍ 9

Ընդամենը իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ

Ընդամենը

-	-	12,819	12,819
4,366,887	-	39,718	4,406,606

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	Մարտի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Մարտի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	767,499	1,499,358	642,721	1,215,816
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	653,077	1,283,828	586,150	1,146,686
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	103,564	181,418	36,005	60,015
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	65,482	132,841	30,282	68,913
Այլ	2,077	3,827	702	1,039
	1,591,699	3,101,272	1,295,860	2,492,469
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	752,311	1,468,950	511,458	986,366
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	166,578	335,943	159,967	318,147
Այլ ներգրավված միջոցներ	93,327	191,033	99,820	188,388
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	23,532	39,834	14,667	28,398
Այլ	357	12,904	-	-
	1,036,105	2,048,664	785,912	1,521,299
	555,594	1,052,608	509,948	971,170

5 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

	Մարտի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Մարտի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	(115,837)	(116,171)	(22,882)	(80,166)
Այլ ակտիվներ	3,858	3,971	8,588	(3,259)
	(111,979)	(112,200)	(14,294)	(83,425)

6 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

«Բիրոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Ապրիլի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Ապրիլի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Գովազդ և շուկայավարում	29,112	37,818	26,483	32,471
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	18,080	35,953	13,876	29,804
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	13,480	26,921	11,833	23,324
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	6,929	19,259	8,901	22,752
Ապահովագրություն	9,176	18,046	8,380	16,354
Մասնագիտական ծառայություններ	8,914	15,754	6,798	13,411
Անվտանգության ծառայություն	6,206	12,563	6,412	11,960
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	6,050	11,411	26,895	31,652
Իրավաբանական ծառայություններ	7,431	10,051	1,500	2,984
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	4,949	9,081	4,187	8,322
Գործուղման ծախսեր	562	4,632	3,523	4,617
Անդամակցության ծախսեր	2,477	4,365	1,875	3,750
Գրասենյակային ծախսեր	1,365	3,796	1,510	4,002
Ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման ծախսեր	1,986	3,463	3,075	5,373
Վերապատրասման ծախսեր	564	1,908	909	1,315
Գործառնական վարձակալության ծախսեր	-	4	-	9
Այլ	10,698	14,655	8,286	10,629
	127,979	229,680	134,443	222,729

7 Շահութահարկ

	Ապրիլի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Ապրիլի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	-	-	-	-
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	29,111	61,158	-	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով հատուցում	29,111	61,158	-	-

2018թ-ին ընթացիկ և հետաձգված հարկերի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 20% (2017թ-ին՝ 20%):

8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հունիսի 30, 2018թ հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Կանխիկ	444,929	424,579
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում՝ ներառյալ պարտադիր պահուստները	6,932,668	6,064,886
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- ՏՀԶԿ կազմի մեջ մտնող բանկեր	123,860	104,951
- Այլ օտարերկրյա բանկեր	745,397	570,921
- 5 խոշորագույն հայկական բանկեր	-	-
- Այլ հայկական բանկեր	1,114	243,165
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	870,371	919,037

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	8,247,968	7,408,502
Հաշվեգրված տոկոսներ	185	-
Պահուստին մասհանում	(107)	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	8,248,046	7,408,502

Գրամական միջոցները և դրանց համարժեքները արժեգրված կամ ժամկետանց չեն:

2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդների):

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

Նոստրո հաշիվները վճարահաշվարկային գործունեությանը վերաբերող ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներ են, որոնք կարող են ելքագրվել տարեվերջին:

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտներ դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում՝ ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների 2%-ի չափով և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով: Օրենսդրությամբ չի սահմանափակվում այդ միջոցների ելքագրումը, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների գծով նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ:

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվներում ներառված էր 6,238,278 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստ ՀՀ դրամով և արտարժույթով ներգրավված գումարների համար (2017թ-ին՝ 5,233,294 հազար դրամ):

9 Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	25,849,501	24,801,931
- Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների արժեթղթեր	901,073	904,098
- 5 խոշորագույն հայկական բանկերի կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր	359,840	359,805
	27,110,414	26,065,834
Բաժնային ներդրումներ		
- Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	13,160	13,160
	27,123,574	26,078,994

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներն արժեգրված կամ ժամկետանց չեն:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների կազմում ներառված են հետևյալ չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման	Հիմնական	Վերահսկվող %	Հունիսի 30,	Դեկտեմբերի
-----------	----------	----------	--------------	-------------	------------

երկիրը	գործունեությունը	Հունիսի 30, 2018թ.	Գեկտեմբերի 31, 2017թ.	2018թ. հազ. դրամ	31, 2017թ. հազ. դրամ
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25%	1.25%	12,143	12,143
ՍՎԻՖՏ	Բելգիա	0%	0%	1,017	1,017
				13,160	13,160

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը դրամային փոխանցումների ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ավելին, գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում է իրական արժեքի լայն տիրույթ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում սպազա դրամական միջոցների հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

10 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Գեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
5 խոշորագույն հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	4,809,466	4,370,280
Այլ հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	2,935,005	5,679,695
	7,744,471	10,049,975

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող երկու բանկ (2017թ-ին՝ երկու), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 7,744,471 հազար դրամ (2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9,078,801 հազար դրամ):

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները ենթակա են վճարման խոշոր հայկական բանկերի կողմից: Այս գումարները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Գրավ

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 8,055,881 հազար դրամ իրական արժեքով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության արժեթղթերը (2017թ-ին՝ 10,234,433 հազար դրամ):

11 Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ

Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Գեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
---------------------------------	---------------------------------------

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտային միջոց	70,000	142,500
Վարկեր և ավանդներ		
- 5 խոշորագույն հայկական բանկեր	2,419,710	3,389,861
- Այլ հայկական բանկեր	8,343,886	7,688,780
- ՏՀԶԿ անդամ երկրների բանկեր	70,896	70,821
ՖՀՄՍ 9 համաձայն բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերի և փոխառությունների գծով պահուստ	(1,446)	-
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	10,833,046	11,149,462
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր	10,903,046	11,291,962

Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՏՀԶԿ անդամ երկրների բանկերի վարկերի և ավանդների կազմում ներառված է 70,896 հազար դրամ գումարը (2017թ-ին՝ 70,821 հազար դրամ), որը Eurqpay International համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդն է HSBC Bank Plc-ում:

(ա) ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտային միջոց

ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտային միջոցը վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոզիտային ոչ տոկոսակիր միջոց է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

(բ) Բանկերի նկատմամբ պահանջների կենտրոնացում

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող մեկ բանկ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ երեք), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 4,785,419 հազար դրամ (2017թ.՝ 8,263,611 հազար դրամ):

12 Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	25,766,972	19,486,784
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	881,408	1,075,849
Ընդամենը առևտրային վարկեր	26,648,380	20,562,633
Մանրածախ վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	10,459,574	10,340,378
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	1,080,543	1,131,612
Վարկային քարտեր	310,618	233,828
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	282,177	251,762
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	161,926	175,259
Փոքր բիզնեսին տրված վարկեր	129,043	147,260
Այլ	105,587	64,978

«Բիրթու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	12,529,468	12,345,077
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	39,177,848	32,907,710
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,410,549)	(4,366,887)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	34,767,299	28,540,823

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժն ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	Առևտրային վարկեր հազ. դրամ	Մանրածախ վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	4,184,365	209,104	4,393,469
Զուտ ծախս	29,784	86,387	116,171
Դուրսգրումներ	(1,015)	(98,076)	(99,091)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	4,213,134	197,415	4,410,549

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժն ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2017թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	Առևտրային վարկեր հազ. դրամ	Մանրածախ վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	3,902,804	323,197	4,226,001
Զուտ ծախս	43,081	37,085	80,166
Դուրսգրումներ	(350,608)	(59,181)	(409,789)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	3,595,277	301,101	3,896,378

(ա) Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառությունների պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	Դաս 1 հազ. դրամ	Դաս 2 հազ. դրամ	Դաս 3 հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	21,221,502	-	-	21,221,502
Արժեզրկված վարկեր	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	4,545,470	4,545,470
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	-	-	4,545,470	4,545,470
Արժեզրկման գծով պահուստ	(254,734)	-	(3,780,481)	(4,035,215)
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	20,966,768	-	764,989	21,731,757
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	689,209	-	-	689,209
Արժեզրկված վարկեր	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	192,199	192,199
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	-	-	192,199	192,199

	Դաս 1 հազ. դրամ	Դաս 2 հազ. դրամ	Դաս 3 հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Արժեզրկման գծով պահուստ	(10,614)	-	(167,305)	(177,919)
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	678,595	-	24,894	703,489
Ընդամենը առևտրային վարկեր	21,910,711	-	4,737,669	26,648,380
Արժեզրկման գծով պահուստ	(265,348)	-	(3,947,786)	(4,213,134)
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	21,645,363	-	789,883	22,435,246
Մանրաձախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,768,554	-	-	9,768,554
- մինչև 30 օր ժամկետանց	89,940	15,828	-	105,768
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	-	106,564	-	106,564
- 31-90 օր ժամկետանց	-	118,410	-	118,410
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	27,067	27,067
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	20,759	20,759
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	312,452	312,452
	9,858,494	240,802	360,278	10,459,574
Արժեզրկման գծով պահուստ	(42,440)	(43,795)	(88,838)	(175,073)
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	9,816,054	197,007	271,440	10,284,501
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	961,204	-	-	961,204
- մինչև 30 օր ժամկետանց	14,661	1,558	-	16,219
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	-	35,905	-	35,905
- 31-90 օր ժամկետանց	-	19,805	-	19,805
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	2,849	2,849
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	6,681	6,681
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	37,880	37,880
	975,865	57,268	47,410	1,080,543
Արժեզրկման գծով պահուստ	(2,059)	(3,394)	(3,793)	(9,246)
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	973,806	53,874	43,617	1,071,297
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	271,939	-	-	271,939
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,562	-	-	1,562
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	-	8,676	-	8,676
	273,501	8,676	-	282,177
Արժեզրկման գծով պահուստ	(1,422)	(1,011)	-	(2,433)
Ընդամենը աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	272,079	7,665	-	279,744
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	304,388	-	-	304,388
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,942	-	-	1,942
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	-	3,793	-	3,793
- 31-90 օր ժամկետանց	-	495	-	495
	306,330	4,288	-	310,618
Արժեզրկման գծով պահուստ	(6,166)	(686)	-	(6,852)
Ընդամենը վարկային քարտեր	300,164	3,602	-	303,766
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	146,190	-	-	146,190
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,112	-	-	5,112
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	-	5,599	-	5,599
- 31-90 օր ժամկետանց	-	3,725	-	3,725
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	1,300	1,300
	151,302	9,324	1,300	161,926

	Դաս 1 հազ. դրամ	Դաս 2 հազ. դրամ	Դաս 3 հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Արժեզրկման գծով պահուստ	(377)	(639)	(208)	(1,224)
Ընդամենը ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	150,925	8,685	1,092	160,702
Փոքր թիզներին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	114,489	-	-	114,489
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	-	1,809	-	1,809
- 31-90 օր ժամկետանց	-	5,121	-	5,121
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,502	1,502
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	6,122	6,122
	114,489	6,930	7,624	129,043
Արժեզրկման գծով պահուստ	(585)	(550)	(1,452)	(2,587)
Ընդամենը փոքր թիզներին տրված վարկեր	113,904	6,380	6,172	126,456
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	105,587	-	-	105,587
	105,587	-	-	105,587
Արժեզրկման գծով պահուստ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ մանրածախ վարկեր	105,587	-	-	105,587
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	11,785,568	327,288	416,612	12,529,468
Ընդամենը մանրածախ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(53,049)	(50,075)	(94,291)	(197,415)
Ընդամենը գուտ մանրածախ վարկեր	11,732,519	277,213	322,321	12,332,053
Ընդամենը հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	33,377,882	277,213	1,112,204	34,767,299

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման գծով պահուստ հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	14,838,009	(170,637)	14,667,372	1.1
Արժեզրկված վարկեր				
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	4,648,775	(3,796,627)	852,148	81.7
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	4,648,775	(3,796,627)	852,148	81.7
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	19,486,784	(3,967,264)	15,519,520	20.4
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	709,291	(8,157)	701,134	1.2
Արժեզրկված վարկեր				
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	366,558	(156,449)	210,109	42.7
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	366,558	(156,449)	210,109	42.7
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	1,075,849	(164,606)	911,243	15.3
Ընդամենը առևտրային վարկեր	20,562,633	(4,131,870)	16,430,763	20.1
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	9,965,047	(19,930)	9,945,117	0.2
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	60,694	(13,353)	47,341	22.0
- մինչև 30 օր ժամկետանց	23,773	(11,173)	12,600	47.0
- 31-90 օր ժամկետանց	58,210	(27,359)	30,851	47.0

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկման զծով սպահուստ հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
- 91-180 օր ժամկետանց	45,811	(21,531)	24,280	47.0
- 181-270 օր ժամկետանց	41,871	(19,679)	22,192	47.0
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	144,972	(68,137)	76,835	47.0
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	10,340,378	(181,162)	10,159,216	1.8
Անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,037,067	(2,074)	1,034,993	0.2
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	19,275	(4,240)	15,035	22.0
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,270	(2,319)	2,951	44.0
- 31-90 օր ժամկետանց	7,589	(3,339)	4,250	44.0
- 91-180 օր ժամկետանց	18,064	(7,948)	10,116	44.0
- 181-270 օր ժամկետանց	7,866	(3,461)	4,405	44.0
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	36,481	(16,052)	20,429	44.0
Ընդամենը անշարժ գույքի գրավով ապահովված սպառողական վարկեր	1,131,612	(39,433)	1,092,179	3.5
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	249,550	(1,248)	248,302	0.5
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	949	(285)	664	30.0
- մինչև 30 օր ժամկետանց	515	(309)	206	60.0
- 31-90 օր ժամկետանց	748	(449)	299	60.0
Ընդամենը աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	251,762	(2,291)	249,471	0.9%
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	228,287	(1,141)	227,146	0.5
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	5,541	(1,662)	3,879	30.0
Ընդամենը վարկային քարտեր	233,828	(2,803)	231,025	1.2
Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	161,829	(324)	161,505	0.2
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	5,371	(537)	4,834	10.0
- 31-90 օր ժամկետանց	5,100	(1,020)	4,080	20.0
- 91-180 օր ժամկետանց	1,659	(332)	1,327	20.0
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	1,300	(260)	1,040	20.0
Ընդամենը ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկեր	175,259	(2,473)	172,786	1.4
Փոքր բիզնեսին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	139,392	(1,394)	137,998	1.0
- ոչ ժամկետանց, բայց արժեզրկված	117	(35)	82	29.9
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,500	(1,750)	750	70.0
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	5,251	(3,676)	1,575	70.0
Ընդամենը փոքր բիզնեսին տրված վարկեր	147,260	(6,855)	140,405	4.7
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	64,978	-	64,978	0.0
Ընդամենը այլ մանրածախ վարկեր	64,978	-	64,978	0.0
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	12,345,077	(235,017)	12,110,060	1.90
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	32,907,710	(4,366,887)	28,540,823	13.3

(բ) Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

*2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ*

**Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառված հիմնական ենթադրությունները և
դատողությունները**

Համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի բանկը հաշվարկում է վարկերի արժեզրկումը՝ հիմք ընդունելով ակնկալվող վարկային կորուստները:

ԱՎԿ հաշվարկման նպատակով բանկը իր ֆինանսական ակտիվները խմբավորում է հետևյալ դասերում.

- Դաս 1 - ոչ ժամկետանց և մինչ 30 օր ժամկետանց արժեզրկման հայտանիշ չունեցող ակտիվներ, որոնց համար ԱՎԿ հաշվարկը կատարվում է 12 ամսյա ժամանակահատվածի համար:
- Դաս 2 (վարկային ռիսկի նշանակալի աճ) – 31-89 օր ժամկետանց ակտիվներ, ներառյալ մինչև 90 օր ժամկետանց օրեր ունեցող վերանայված պայմաններով ակտիվներ և ոչ ժամկետանց սուբյեկտիվ չափանիշներով դասակարգված ակտիվներ: Վերջիններիս համար ԱՎԿ հաշվարկը կատարվում է ակտիվների ամբողջ ժամկետի կտրվածքով:
- Դաս 3 (դեֆոլտ) – 90 օր և ավելի ժամկետանց վարկեր: Վերջիններիս համար ևս ԱՎԿ հաշվարկը կատարվում է ակտիվների ամբողջ ժամկետի կտրվածքով:

ԱՎԿ-ի հաշվարկը կատարվում է հետևյալ երեք բաղադրիչների հիման վրա.

- դեֆոլտի հավանականություն (PD),
- դեֆոլտի դեպքում կորստի գործակից (LGD),
- ռիսկի ենթակա գումար դեֆոլտի պահին (EAD).

Ակնկալվող վարկային կորստի հաշվարկման հիմքում ընկած են հետևյալ հիմնական մոտեցումները.

Առևտրային վարկերի համար բանկը կիրառում է խմբի կողմից հաշվարկված կորստի հավանականությունը յուրաքանչյուր հաճախորդի գծով:

Մանրաձախ վարկերի համար կորստի հավանականությունը հաշվարկվում է անցման հավանականությունների մատրիցաների միջոցով՝ որոնք կառուցվում են պատմական տվյալների հիման վրա:

Դեֆոլտի դեպքում կորստի գործակիցների հաշվարկը կատարվում է դեֆոլտի ենթարկված վարկերի վերականգնման պատմական գործակիցների, իսկ ապահովված վարկերի դեպքում գրավային ծածկույթի մեթոդով: Դեֆոլտի դեպքում կորստի գործակիցների հաշվարկի մոդելներում հաշվի են առնվում պահանջի կառուցվածքը, գրավը, պահանջի առաջնահերթությունը, գործընկերոջ ճյուղային պատկանելությունը և վերականգնման հետ կապված ծախսունները: Հաշվարկը կատարվում է դրամական հոսքերի զեղչման հիմունքով որպես զեղչման տոկոս կիրառելով արդյունավետ տոկոսը:

Վերը նշված հաշվարկում կիրառվող հիմնական ենթադրությունները հետևյալն են.

- Մանրաձախ վարկերի գրավների շուկայական արժեքը զեղչվում է 30% ով իրացվելի արժեքը որոշելու նպատակով,
- Մանրաձախ վարկերի գրավների իրացումից դրամական հոսքերը ակնկալվում են 2-3 տարվա ընթացքում;
- Առևտրային վարկերի գրավները դիտարկվում են անհատապես, որոնց իրացման ժամկետները որոշվում են ելնելով դրանց առանձնահատկություններից:

Դեֆոլտի պահին ռիսկի ենթակա գումարը, այն գումարն է, որը բանկի կկորցնի վարկի դեֆոլտի դեպքում: Այն որոշվում է վարկի ներկա արժեքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով պայմանագրով նախատեսված հնարավոր փոփոխությունները:

Մանրաձախ վարկերի դեֆոլտի պահին ռիսկի ենթակա գումարը հաշվարկվում է խմբավորված պորտֆելների մակարդակով, առևտրային վարկերի դեպքում՝ յուրաքանչյուր վարկի համար անհատապես:

Այն պորտֆելների, կամ վարկերի համար որոնց վերաբերյալ բանկի պատմական տվյալների բազան բավարար կամ կիրառելի չէ, բանկը օգտագործում է արտաքին ուղենիշային տեղեկատվություն:

(գ) Գրավի վերլուծություն

(i) Առևտրային վարկեր

Առևտրային վարկերը ենթակա են անհատական հիմունքով վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման: Իրավաբանական անձ հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն առևտրային վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

30 հունիսի 2018թ.	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և իոխառություններ, հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
հազ. դրամ			
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր			
Անշարժ գույք	11,371,493	-	11,371,493
Բանկային հաշվի շրջանառություն	5,439,930	-	5,439,930
Առանց ապահովվածության	4,833,940	-	4,833,940
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	21,645,363	-	21,645,363
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	789,882	789,882	-
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	789,882	789,882	-
Ընդամենը առևտրային վարկեր	22,435,245	789,882	21,645,363
	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և իոխառություններ, հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
31 դեկտեմբերի 2017թ.			
հազ. դրամ			
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր			
Անշարժ գույք	8,306,451	-	8,306,451
Բանկային հաշվի շրջանառություն	5,621,613	-	5,621,613
Առանց ապահովվածության	1,440,442	-	-
Ընդամենը արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	15,368,506	-	13,928,064
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	1,062,257	1,062,257	-
Ընդամենը ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	1,062,257	1,062,257	-
Ընդամենը առևտրային վարկեր	16,430,763	1,062,257	13,928,064

Վերը ներկայացված աղյուսակները չեն ներառում գրավի արժեքի՝ վարկի գումարին գերազանցող մասը:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և ապահովության այլ միջոցների վարկեր:

Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

(i) Մանրաձախ վարկեր

Հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկերն ապահովված են վարկի առարկա անշարժ գույքով: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը և անշարժ գույքով ապահովված սպառողական վարկերը տրամադրվում են, երբ վարկ/գրավի արժեք հարաբերակցությունները վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ չեն գերազանցում համապատասխանաբար 70%-ը և 50%-ը: Փոքր բիզնեսին տրված վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով: Ավտոմեքենայի ձեռքբերման վարկերն ապահովված են վարկի առարկա հանդիսացող ավտոմեքենայով: Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկերի և վարկային քարտերի համար ապահովվածություն է ծառայում աշխատավարձը:

(ii) Բռնագանձված գրավ

2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 140,074 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2017թ-ին 38,975 հազար դրամ): Բռնագանձված գրավի 33,657 հազար դրամ գումարով մասը վաճառվել է 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում (2017թ-ին՝ 629,856 հազար դրամ):

2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավը ներառում է.

	Հունիսի 30, 2018թ հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	814,371	703,129
Այլ ակտիվներ	-	4,824
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	814,371	707,953

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(դ) Գրավադրված ակտիվներ

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 1,162,675 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,345,984 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ բանկերի մնացորդների և ավանդների ու այլ ներգրավված միջոցների համար (ծանոթագրություններ 15 և 17):

(ե) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հունիսի 30, 2018թ	Դեկտեմբերի 31,
	հազ. դրամ	2017թ.
		հազ. դրամ
Էլեկտրաէներգիա և գազ	10,343,387	7,144,214
Գյուղատնտեսական արտադրանքի մշակում	4,033,072	2,833,704
Առևտուր	3,289,290	3,110,338
Անշարժ գույք	3,186,395	3,101,523
Շինարարություն	2,130,326	854,478
Արդյունաբերություն	1,696,616	1,472,588
Տրանսպորտ	1,593,994	1,704,271
Հանրային սնունդ և այլ ծառայություններ	375,300	341,517
Մանրածախ վարկեր	12,529,468	12,345,077
	39,177,848	32,907,710
Արժեզրկման գծով պահուստ	(4,410,549)	(4,366,887)
	34,767,299	28,540,823

(զ) Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու), որոնց տրամադրված վարկերի զուտ մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 13,124,557 հազար դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8,021,092 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

13 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Համակարգիչի և կապի սարքավորումն.	Գույք	Փոխադրա- միջոցն.	Վարձակալ. հիմնական միջոցների բարելավումն.	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	954,248	298,081	259,952	44,265	-	165,307	1,721,853
Ավելացումներ	-	8,897	671	-	-	-	9,568
Օտարումներ	-	(3,268)	(36)	-	-	-	(3,304)
Մնացորդը 2018թ. հունիսի 30- ի դրությամբ	954,248	303,710	260,587	44,265	-	165,307	1,728,117
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(203,248)	(245,378)	(205,468)	(18,942)	-	(96,608)	(769,644)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	(10,097)	(12,777)	(10,283)	(2,687)	-	(109)	(35,953)
Օտարումներ	-	3,268	36	-	-	-	3,304
Մնացորդը 2018թ. հունիսի 30- ի դրությամբ	(213,345)	(254,887)	(215,715)	(21,629)	-	(96,717)	(802,293)
Հաշվեկշռային արժեք 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	740,903	48,823	44,872	22,636	-	68,590	925,824
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	947,195	276,664	291,655	40,839	-	164,376	1,720,729
Ավելացումներ	7,053	29,549	13,758	27,073	-	931	78,364
Օտարումներ	-	(8,132)	(45,461)	(23,647)	-	-	(77,240)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	954,248	298,081	259,952	44,265	-	165,307	1,721,853
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(183,143)	(235,735)	(229,825)	(40,839)	-	(96,351)	(785,893)
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	(20,105)	(17,764)	(21,064)	(1,750)	-	(257)	(60,940)
Օտարումներ	-	8,121	45,421	23,647	-	-	77,189
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(203,248)	(245,378)	(205,468)	(18,942)	-	(96,608)	(769,644)
Հաշվեկշռային արժեք 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	751,000	52,703	54,484	25,323	-	68,699	952,209

2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում չեն եղել հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը վերաբերող կապիտալացված փոխառության ծախսումներ (2017թ-ին նման ծախսումներ չեն եղել):

14 Այլ ակտիվներ

	Հունիսի 30, 2018թ հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Գրանական փոխանցումների և հաշվարկային համակարգերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,990	4,169
Այլ ստացվելիք գումարներ	333,871	12,785
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	338,861	16,954
Բռնագանձված ակտիվներ	814,371	707,953
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	-	47,134
Այլ կանխավճարներ	48,714	-
Այլ	29,928	25,333
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	893,013	780,420
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,231,874	797,374

2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում զուտ վերականգնումը կազմել է 832 հազար դրամ գումարով դեբիտորական պարտքեր (2017թ-ին՝ 5,537 հազար դրամ զուտ դուրսգրում):

Ղեկավարությունը գտնում է, որ բռնագանձված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս իրական արժեքին՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը՝ 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

15 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	Հունիսի 30, 2018թ հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ	1,276,051	703,902

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկում տեղաբաշխված ոչ մի բանկի միջոցների մնացորդները չեն գերազանցում Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

16 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	Հունիսի 30, 2018թ հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	5,361,809	4,673,749
- Իրավաբանական անձինք	1,292,160	1,000,906
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	30,640,397	29,526,386
- Իրավաբանական անձինք	12,986,085	10,068,944
	50,280,451	45,269,985

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 373,514 հազար դրամ գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և վարկային պարտավորվածությունների դիմաց (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 465,821 հազար դրամ):

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2017թ-ին՝ մեկ), որի միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 2,977,225 հազար դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,681,545 հազար դրամ):

17 Այլ ներգրավված միջոցներ

	Հունիսի 30, 2018թ	Դեկտեմբերի 31,
	հազ. դրամ	2017թ.
		հազ. դրամ
Փոխառություն կապակցված կողմից	3,054,570	3,066,241
Վարկեր Ազգային հիփոթեքային ընկերությունից	994,388	1,191,370
Վարկ Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայից (ՄՖԿ)	374,278	562,898
Այլ	60,510	37,129
	4,483,746	4,857,638

(ա) Փոխարկելի փոխառություն

2017թ. հունվարի 19-ին Բանկը ստանցել է 6,200 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով փոխառություն կապակցված կողմից, որը փոխարկելի է Բանկի սովորական բաժնետոմսերի մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքով 4 տարվա ընթացքում: Փոխառությունը ներառում է պարտադիր փոխարկմանը վերաբերող դրույթ, որը իրենից ներկայացնում է ֆորվարդային ֆինանսական գործիք: Դեկավարությունը գտնում է, որ գործիքի իրական արժեքն էական չէ 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

(բ) Սահմանափակումների խախտում

Բանկը խախտել է ՄՖԿ-ի հետ կնքված վարկային պայմանագրի որոշ սահմանափակումների առավելագույն շեմերը: 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավարությունը չի ստացել պարտավորությունների խախտման ներում պայմանագրային կողմից, այդ իսկ պատճառով, այդ վարկերը հաշվառվել են որպես ցայահանջ 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Համապատասխանաբար, ՄՖԿ-ից ստացված 374,278 հազար դրամ գումարով վարկերը (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ՄՖԿ-ից ստացված 562,898 հազար դրամ գումարով վարկեր) դասակարգվել են որպես ցայահանջ տոկոսադրույքի ճեղքվածքի, իրացվելիության և մարման ժամկետների վերլուծության աղյուսակներում՝ ծանոթագրություն 20-ում:

(գ) Պարտավորությունների փոփոխությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

	Ծնթգ.	Պարտավորություններ		Սեփական կապիտալ		Ընդամենը
		Դրամական միջոցների կառավարման նպատակով օգտագործված բանկային օվերդրաֆտներ	Փոխառություն կապակցված կողմից	Բաժնետիրական կապիտալ/ Լրացուցիչ կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	
հազ. դրամ						
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		-	-	-	-	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ						
Կապակցված կողմից ստացված փոխարկելի փոխառություն		-	3,020,578	-	-	3,020,578
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացվող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		-	3,020,578	-	-	3,020,578
Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների ազդեցությունը		-	(35,859)	-	-	(35,859)
Այլ փոփոխություններ						
<i>Պարտավորությունների հետ կապված</i>						
Տոկոսային ծախս	11	-	236,417	-	-	236,417
Վճարված տոկոսներ		-	(154,895)	-	-	(154,895)
Ընդամենը պարտավորությունների հետ կապված այլ փոփոխություններ		-	81,522	-	-	81,522
Ընդամենը սեփական կապիտալի հետ կապված այլ փոփոխություններ		-	-	-	-	-
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		-	3,066,241	-	-	3,066,241

18 Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից

2015թ. ապրիլի 30-ին, 2016թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2016թ. դեկտեմբերի 13-ին Բանկը ստացել է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար, 9,375 հազար եվրո և 5,200 հազար ԱՄՆ դոլար գումարներով ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից, որոնք փոխարկելի են Բանկի սովորական բաժնետոմսերի մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքով 10 տարվա ընթացքում՝ բաժնետիրոջ ընտրությամբ: Վարկերն ունեն պարտադիր և կամավոր փոխարկման հնարավորություններ, որոնք համապատասխանաբար ֆորվարդներ և օպցիոններ են: Գնեկավարությունը գտնում է, որ երկու գործիքների իրական արժեքներն էական չեն 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

19 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 238,251 սովորական բաժնետոմսից (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 238,251 բաժնետոմսից): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 դրամ:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

*Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
ակտիվների վերագնահատման պահուստ*

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ բաշխման ենթակա պահուստներ չկային (2017թ-ին նման պահուստներ չկային):

20 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական (նշանակալի) ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, շուկայական, վարկային, իրացվելիության և գործառնական ռիսկերն են:

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է էական ռիսկերի և կապիտալի վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար: Կառավարման հանձնաժողովը՝ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման հանձնաժողովի (ԱՊԿՀ) աջակցությամբ պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Կառավարման հանձնաժողովը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Կառավարման հանձնաժողովը և ներքին աուդիտի բաժինը կանոնավոր հիմունքով պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդների արդյունավետության վերաբերյալ և առաջարկություններ բարելավումների հետ կապված:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում:

Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է պարտքային և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿՀ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից:

Շուկայական ռիսկը Բանկը կառավարում է սահմանելով բաց դիրքի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքի ժամկետայնության և արտարժույթային դիրքերի գծով, սահմանվում են նաև «վնասի դադարեցման» սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով վերանայվում և հաստատվում են ԱՊԿՀ-ի կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
30 հունիսի 2018թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	869,544	-	-	-	-	7,378,502	8,248,046
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	210,968	643,527	1,746,268	10,390,057	14,119,594	13,160	27,123,574
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,744,471	-	-	-	-	-	7,744,471
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	5,932,214	2,419,240	-	2,410,696	70,896	70,000	10,903,046
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	5,417,043	1,875,964	2,522,833	17,432,401	7,519,060	-	34,767,301
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	338,873	338,873
	20,174,240	4,938,731	4,269,101	30,233,154	21,709,550	7,800,535	89,125,311

«Բիրոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	41,038	5,644	-	1,229,369	-	-	1,276,051
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22,241,343	9,140,450	10,549,988	6,571,726	10,217	1,766,727	50,280,451
Այլ ներգրավված միջոցներ Ստորադաս	479,088	27,170	63,947	3,641,287	272,254	-	4,483,746
փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	174,716	-	-	-	10,185,776	-	10,360,492
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	146,842	146,842
	<u>22,936,185</u>	<u>9,173,264</u>	<u>10,613,935</u>	<u>11,442,382</u>	<u>10,468,247</u>	<u>1,913,569</u>	<u>66,547,582</u>
	<u>(2,761,945)</u>	<u>(4,234,533)</u>	<u>(6,344,834)</u>	<u>18,790,772</u>	<u>11,241,303</u>	<u>5,886,966</u>	<u>22,577,729</u>

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2017թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	918,132	-	-	-	-	6,490,370	7,408,502
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,685,051	1,299,957	370,577	10,709,342	12,000,907	13,160	26,078,994
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,049,975	-	-	-	-	-	10,049,975
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	11,078,641	-	-	-	70,821	142,500	11,291,962
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	2,128,118	2,129,670	1,954,342	14,776,419	7,552,274	-	28,540,823
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	16,954	16,954
	<u>25,859,917</u>	<u>3,429,627</u>	<u>2,324,919</u>	<u>25,485,761</u>	<u>19,624,002</u>	<u>6,662,984</u>	<u>83,387,210</u>

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	25,791	386	8,455	669,270	-	-	703,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,808,625	6,767,691	14,185,336	9,067,470	32,354	1,408,509	45,269,985
Այլ ներգրավված միջոցներ Ստորադաս	676,019	33,446	70,821	3,766,808	310,544	-	4,857,638
փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	177,984	-	-	-	10,376,325	-	10,554,309
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	132,642	132,642
	<u>14,688,419</u>	<u>6,801,523</u>	<u>14,264,612</u>	<u>13,503,548</u>	<u>10,719,223</u>	<u>1,541,151</u>	<u>61,518,476</u>
	<u>11,171,498</u>	<u>(3,371,896)</u>	<u>(11,939,693)</u>	<u>11,982,213</u>	<u>8,904,779</u>	<u>5,121,833</u>	<u>21,868,734</u>

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Բանկի տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	Հունիսի 30, 2018թ.			Դեկտեմբերի 31, 2017թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	10.6%	6.4%	-	10.9%	6.4%	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.3%	2.8%	-	6.0%	1.5%	-
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	6.3%	4.3%	-	5.8%	2.0%	1.0%
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	14.0%	6.1%	7.0%	13.5%	6.3%	8.0%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	8.1%	-	-	8.1%	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	2.4%	1.1%	0.4%	2.5%	1.4%	0.6%
- Ժամկետային ավանդներ	10.6%	4.7%	2.9%	11.0%	4.9%	2.9%
Այլ ներգրավված միջոցներ	9.0%	8.1%	-	9.1%	8.0%	-
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	6.5%	6.5%	-	6.5%	6.5%

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով:

Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի փոփոխության (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի գույքահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2018թ. հունիսի 30-ի ու 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

«Բիրթու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
100 բլ գույքահեռ նվազում	37,798	99,137
100 բլ գույքահեռ աճ	(37,798)	(99,137)

Ստորև ներկայացվում է զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2018թ. հունիսի 30-ի ու 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի գույքահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	Հունիսի 30, 2018թ.		Դեկտեմբերի 31, 2017թ.	
	Չուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Չուտ շահույթ կամ վնաս հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բլ գույքահեռ նվազում	-	1,032,635	-	929,630
100 բլ գույքահեռ աճ	-	(1,032,635)	-	(929,630)

(ii) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,134,168	1,606,542	483,928	23,408	8,248,046
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	25,627,625	1,495,949	-	-	27,123,574
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,256,196	3,488,275	-	-	7,744,471
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	3,672,447	6,781,097	449,502	-	10,903,046
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	7,261,646	21,938,746	5,566,907	-	34,767,299
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	325,341	12,666	863	3	338,873
Ընդամենը ակտիվներ	47,277,423	35,323,275	6,501,200	23,411	89,125,309
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,276,051	-	-	-	1,276,051

«Բիրոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ

2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19,968,332	29,072,417	1,232,261	7,441	50,280,451
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,051,407	3,432,339	-	-	4,483,746
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	5,003,934	5,356,558	-	10,360,492
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	146,632	23	187	-	146,842
Ընդամենը պարտավորություններ	22,442,422	37,508,713	6,589,006	7,441	66,547,582
Զուտ դիրքը	24,835,001	(2,185,438)	(87,806)	15,970	22,577,727

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,825,915	2,085,350	484,235	13,002	7,408,502
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	24,513,400	1,565,594	-	-	26,078,994
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,679,695	4,370,280	-	-	10,049,975
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	1,042,925	9,958,892	290,145	-	11,291,962
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	6,850,199	15,861,655	5,828,969	-	28,540,823
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,246	12,688	20	-	16,954
Ընդամենը ակտիվներ	42,916,380	33,854,459	6,603,369	13,002	83,387,210
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	703,902	-	-	-	703,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	16,622,326	27,525,558	1,114,460	7,641	45,269,985
Այլ ներգրավված միջոցներ	1,222,559	3,635,079	-	-	4,857,638
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	5,023,342	5,530,967	-	10,554,309
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	132,446	-	196	-	132,642
Ընդամենը պարտավորություններ	18,681,233	36,183,979	6,645,623	7,641	61,518,476
Զուտ դիրքը	24,235,147	(2,329,520)	(42,254)	5,361	21,868,734

2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեզրկումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների վրա, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% արժեվորում դրամի նկատմամբ	(218,544)	(232,952)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժեվորում դրամի նկատմամբ	(8,781)	(4,225)

2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեվորումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար):

Առևտրային վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից, որոնք պատասխանատու են Բանկի առևտրային վարկերի պորտֆելի համար: Այս վարչության վարկային վերլուծաբանների կողմից պատրաստված հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և գործունեության ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռ-իսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Կառավարման հանձնաժողովն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Կառավարման հանձնաժողովի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերազնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է անկախ գնահատողի կամ Բանկի մասնագետների կողմից:

Մանրաձախ վարկերի դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձախ վարկերի հաստատման բաժնի, Մանրաձախ վարկերի հաստատման կոմիտեի և Կառավարման հանձնաժողովի կողմից՝ ելնելով հաստատման սահմանաչափերից: Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռ-իսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից: Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

«Քիրոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,803,117	6,983,923
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	27,123,574	26,078,994
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,744,471	10,049,975
Բանկերին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	10,903,046	11,291,962
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	34,767,299	28,540,823
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	338,873	16,954
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն չափը	88,680,381	82,962,631

Սովորաբար գրավ չի պահանջվում արժեթղթերում կատարած ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի դիմաց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառությունների գրավի և վերջիններիս գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 12-ում:

Չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների հետ կապված վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 22-ում:

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ պարտապան կամ կապակցված պարտապանների խումբ, որի հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է ընդհանուր վարկային ռիսկի 10%-ը: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս հաճախորդի հետ կապված ռիսկը կազմում է 25,849,501 հազար դրամ (2017թ-ին՝ 24,801,931 հազար դրամ):

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա են՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, թե ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են անանցյալների քլիրինգային պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլխավոր պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման գործարքների, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն գործարքի ավարտին: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության պատճառով:

Վերը նշված պայմանավորվածությունները չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմաններին: Պատճառն այն է, որ դրանք ստեղծում են ճանաչված գումարը հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունները չկատարելու, դրանց անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և նրա պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն վճարումը կատարել զուտ հիմունքով, կամ միաժամանակ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման հիմնական պայմանագրի կամ մնանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար	Մնանկացման դեպքում հաշվանցման ենթակա գումարներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,744,471	-	7,744,471	7,744,471	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,744,471	-	7,744,471	7,744,471	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման հիմնական պայմանագրի կամ մնանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆինանսական պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների զուտ գումար	Մնանկացման դեպքում հաշվանցման ենթակա գումարներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,049,975	-	10,049,975	10,049,975	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	10,049,975	-	10,049,975	10,049,975	-

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ դրամական միջոցների կամ այլ ֆինանսական ակտիվների տրամադրման միջոցով ֆինանսական պարտավորությունները կատարելիս: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունն իրացվելիության կառավարման էական գործոն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը բնորոշ չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթ լինելով և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿՀ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի վարում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատության ծրագրերի ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրային նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքը օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես-թեսթեր» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների ենթադրության կիրառմամբ: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ տեղեկատվություն ներառող հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿՀ-ն՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի և Գանձապետարանի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա:

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ընդհանուր համախառն արտահոսքն իրենցից ներկայացնում է դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը պարտավորությունների կամ վարկային պարտավորվածությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը տեղաբաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կարող է պահանջվել երաշխավորությանը ապահովված պարտավորության կատարում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետների վերլուծությունը 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
30 հունիսի 2018թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	39,590	1,464	5,873	-	1,569,983	1,616,910	1,276,051
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	14,001,536	10,110,115	9,355,706	11,080,754	7,319,284	51,867,395	50,280,451
Այլ ներգրավված միջոցներ	389,421	90,014	28,157	68,488	4,878,919	5,454,999	4,483,746
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	174,716	-	-	15,430,566	15,605,282	10,360,492
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	146,002	-	-	840	-	146,842	146,842
Ընդամենը	14,576,549	10,376,309	9,389,736	11,150,082	29,198,752	74,691,428	66,547,582
Վարկային պարտավորվածություններ	2,650,269	-	-	-	-	2,650,269	2,650,269

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետների վերլուծությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
31 դեկտեմբերի 2017թ.							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	25,546	249	399	9,082	825,098	860,374	703,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	11,290,651	3,959,779	6,935,450	14,953,485	10,036,920	47,176,285	45,269,985
Այլ ներգրավված միջոցներ	582,448	93,956	34,635	75,791	5,232,189	6,019,019	4,857,638
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	177,984	-	-	16,058,263	16,236,247	10,554,309
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	127,242	-	5,400	-	-	132,642	132,642
Ընդամենը	12,025,887	4,231,968	6,975,884	15,038,358	32,152,470	70,424,567	61,518,476
Վարկային պարտավորվածություններ	4,205,340	-	-	-	-	4,205,340	4,205,340

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ նշված մարման ժամկետների:

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Մինչև 1 ամիս ժամկետով	1,913,892	1,364,844
1-ից 3 ամիս ժամկետով	6,791,071	2,575,444
3-ից 12 ամիս ժամկետով	16,940,635	16,377,132
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	4,282,681	8,765,925
	29,928,279	29,083,345

«Բիրթու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8,248,046	-	-	-	-	-	-	8,248,046
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ	170,656	40,312	2,389,795	10,390,057	14,119,594	13,160	-	27,123,574
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7,744,471	-	-	-	-	-	-	7,744,471
Բանկերի տրված վարկեր	5,928,350	3,864	2,419,240	2,410,696	-	140,896	-	10,903,046
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	428,869	4,988,172	4,398,797	13,877,376	7,519,060	-	3,555,025	34,767,299
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	925,824	-	925,824
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	29,712	-	29,712
Այլ ակտիվներ	13,217	326,797	58,192	826,371	7,297	-	-	1,231,874
Ընդամենը ակտիվներ	22,533,609	5,359,145	9,266,024	27,504,500	21,645,951	1,109,592	3,555,025	90,973,846
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	39,590	1,448	5,644	1,229,369	-	-	-	1,276,051
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,987,645	10,006,068	19,695,455	6,576,726	14,557	-	-	50,280,451
Այլ ներգրավված միջոցներ	389,387	89,702	91,116	3,641,287	272,254	-	-	4,483,746
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	174,716	-	-	10,185,776	-	-	10,360,492
Այլ պարտավորություններ	178,446	34	4,113	816	6,206	-	-	189,615
Ընդամենը պարտավորություններ	14,595,068	10,271,968	19,796,328	11,448,198	10,478,793	-	-	66,590,355
Զուտ դիրքը	7,938,541	(4,912,823)	(10,530,304)	16,056,302	11,167,158	1,109,592	3,555,025	24,383,491

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

«Բիրթու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Ցայահանգ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ամօամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,408,502	-	-	-	-	-	-	7,408,502
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	176,015	1,509,035	1,670,534	10,709,342	12,000,908	13,160	-	26,078,994
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,049,975	-	-	-	-	-	-	10,049,975
Բանկերի տրված վարկեր	11,078,641	-	-	-	70,821	142,500	-	11,291,962
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառություններ	393,242	1,734,876	4,084,012	11,269,619	7,552,274	-	3,506,800	28,540,823
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	952,209	-	952,209
Այլ ակտիվներ	16,137	7,427	46,383	719,953	7,474	-	-	797,374
Ընդամենը ակտիվներ	29,122,512	3,251,338	5,800,929	22,698,914	19,631,477	1,107,869	3,506,800	85,119,839
Պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	25,546	245	8,841	669,270	-	-	-	703,902
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	11,281,635	3,918,109	20,965,415	9,072,472	32,354	-	-	45,269,985
Այլ ներգրավված միջոցներ	582,405	93,615	104,266	3,766,808	310,544	-	-	4,857,638
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	177,984	-	-	10,376,325	-	-	10,554,309
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	372,883	-	372,883
Ընդամենը պարտավորություններ	12,069,029	4,189,987	21,087,274	13,509,366	10,725,534	372,883	-	61,954,073
Զուտ դիրքը	17,053,483	(938,649)	(15,286,345)	9,189,548	8,905,943	734,986	3,506,800	23,165,766

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորները, ՀՀ կառավարության ու ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների ներկայացված հարաբերակցությունը կազմում է 462.3% (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 591.6%):

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար (նվազագույնը՝ 60%):

(ե) Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկն ուղղակի կամ անուղղակի վնաս կրելու ռիսկն է, որը պայմանավորված է Բանկի գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ կապված մի շարք պատճառներով, ինչպես նաև արտաքին գործոններով (բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի), այդ թվում՝ օրենսդրական և կարգավորող պահանջներով և կորպորատիվ վարքագծի ընդունված ստանդարտներով: Գործառնական ռիսկն առաջանում է Բանկի բոլոր գործառնությունների հետ կապված:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկն այնպես, որ հնարավոր լինի հավասարակշռել ֆինանսական կորուստ կրելուց և Բանկի հեղինակությանը վնաս հասցնելուց խուսափելն ու ծախսերի կրճատումը և նորարարությունները: Բոլոր դեպքերում, Բանկի քաղաքականությունը պահանջում է բոլոր կիրառելի օրենսդրական և կարգավորող պահանջների հետ համապատասխանության ապահովում:

Բանկը կառավարում է գործառնական ռիսկն իրականացնելով ներքին ստուգումներ, որոնք ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ Բանկի գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտում:

21 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային հաստատությունների կապիտալի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12% (2017թ-ին՝ 12%): 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Դեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Հիմնական կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	23,825,100	23,825,100
Էմիսիոն եկամուտ	257,149	257,149
Գլխավոր պահուստ	51,292	51,292
Կուտակված վնաս	(427,327)	(1,413,175)
Նվազեցումներ	(951,797)	(894,809)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	22,754,417	21,825,557
Լրացուցիչ կապիտալ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվների վերագնահատման պահուստ	1,406,562	1,491,396
Ստորադաս փոխառություններ	10,185,817	10,376,258
Լրացուցիչ կապիտալի նվազեցում՝ ՀՀ ԿԲ-ի կանոնակարգերի համաձայն	(2,490,612)	(954,876)
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	9,101,767	10,912,778
Ընդամենը կապիտալ	31,856,184	32,738,335
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	81,516,510	75,483,016
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	39.1%	43.4%
Ընդամենը հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (հիմնական կապիտալի հարաբերակցություն)	27.9%	28.9%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

22 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Դրանք հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների տրամադրման պարտավորվածություններ են:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց նկատմամբ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Ռեկտեմբերի 31, 2017թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	1,869,326	3,981,089
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	294,948	216,948
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	485,995	7,303
	2,650,269	4,205,340

Վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները պարտադիր չէ, որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս պարտավորվածություններից 1,739,870 հազար դրամ գումարով պարտավորվածությունները (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,825,375 հազար դրամ) վերաբերում են երեք հաճախորդի (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս հաճախորդի): Սա վկայում է էական վարկային ռիսկի առկայության մասին:

23 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ապահովագրված է մինչև 500,000 հազար դրամի չափով՝ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար: Ապահովագրությունը ծածկում է Բանկի շենքերի և սարքավորումների, գործունեության ընդհատման և գույքին առնչվող երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ Բանկի գույքի կամ գործունեության հետ կապված պատահարներից: Բանկն ապահովագրել է նաև դրամարկղերը 110,000 հազար դրամի չափով՝ ֆիզիկական վնասից և գողությունից:

(բ) Իրավական պարտավորություններ

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

(գ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել էական տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

24 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Բիրյու Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը: Մայր կազմակերպությունը ներկայացնում է հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	107,621	101,993

Ստորև ներկայացված են 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

«Բիրտա Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Միջին	Գեկտեմբերի	Միջին
		արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31, 2017թ. հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	209,327	10.8%	213,657	10.8%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(834)		(432)	
Ստացված ավանդներ	1,344,489	3.6%	1,290,501	4.2%

Կապակցված կողմերին փոխառությունները տրված են ՀՀ դրամով և ենթակա են մարման 1-ից 20 տարվա ընթացքում՝ կախված փոխառության տեսակից: Փոխառություններն ապահովված են գրավի համապատասխան տեսակով, ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 12-ի (գ) կետի (iii) ենթակետում:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2018թ. հունիսի 30-ին և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	Հունվարի 1, 2018թ. Հունիսի 30, 2018թ. հազ. դրամ	Հունվարի 1, 2017թ. Հունիսի 30, 2017թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	5,729	9,765
Տոկոսային ծախս	(11,925)	(18,217)
Արժեզրկումից (կորուստ)/արժեզրկման հակադարձում	(15)	(13)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը և վերջինիս այլ դուստր կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին		Միջին		Միջին		
	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	552,822	-	102,403	-	-	-	655,225
- եվրոյով	171,920	-	21,457	-	-	-	193,377
- այլ արտարժույթով	19,637	-	-	-	-	-	19,637
Պարտավորություններ							
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	-	-	-

«Բիրտու Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
 2018թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների միջանկյալ
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին		Միջին		Միջին		
	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	
Այլ ներգրավված միջոցներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	2,989,888	8.3%	2,989,888
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից							
- ԱՄՆ դոլարով	4,918,848	6.5%	-	-	-	-	4,918,848
- եվրոյով	5,266,969	6.5%	-	-	-	-	5,266,969

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին		Միջին		Միջին		
	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	
Շահույթ կամ վնաս							
Տոկոսային եկամուտ	3,295	-	-	-	-	-	3,295
Տոկոսային ծախս	(335,943)	-	-	-	(123,637)	-	(459,580)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	3,430	-	-	-	-	-	3,430
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(4,183)	-	(59)	-	-	-	(4,242)
Մասնագիտական ծառայություններ	(2,748)	-	-	-	-	-	(2,748)

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը և վերջինիս այլ դուստր կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները, ինչպես նաև 2017թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին		Միջին		Միջին		
	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	521,879	-	92,776	-	-	-	614,655
- եվրոյով	37,467	-	12,175	-	-	-	49,642
- այլ արտարժույթով	1,293	-	-	-	-	-	1,293
Պարտավորություններ							
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	-	-	-

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին		Միջին		Միջին		
	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	
Այլ ներգրավված միջոցներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	3,066,241	8.3%	3,066,241
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից							
- ԱՄՆ դոլարով	5,023,341	6.5%	-	-	-	-	5,023,341
- եվրոյով	5,530,968	6.5%	-	-	-	-	5,530,968
	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին		Միջին		Միջին		
	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	արդյունավետ տոկոսադր., %	
Շահույթ կամ վնաս							
Տոկոսային եկամուտ	1,037	-	-	-	-	-	1,037
Տոկոսային ծախս	(318,146)	-	-	-	(110,663)	-	(428,809)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(3,335)	-	(103)	-	-	-	(3,438)
Մասնագիտական ծառայություններ	(405)	-	-	-	-	-	(405)

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների գծով դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները գրավով ապահովված չեն:

25 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի և ՀՀ դրամով արտահայտված հաճախորդներին տրված վարկերի ու հաճախորդներից ստացված ժամկետային ավանդների, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 13,160 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,160 հազար դրամ) վաճառքի համար մատչելի չգնանշված բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների ու ժամկետային ավանդների 34,767,299 հազար դրամով (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 28,540,823 հազար դրամ) և 50,280,451 հազար դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 45,269,985 հազար դրամ) իրական արժեքները բարձր են դրանց հաշվեկշռային արժեքներից համապատասխանաբար 1,870,689 հազար դրամով (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,862,573 հազար դրամով) և 87,436 հազար դրամով (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ցածր 7,768 հազար դրամով): Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխառությունների և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների ու ժամկետային ավանդների իրական արժեքների չափումները դասվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	27,110,414	-	27,110,414

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ակտիվներ				
- Պարտքային գործիքներ	-	26,065,834	-	26,065,834

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների զեղչված հոսքերի մոդելները, մանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից զերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները,

արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: